

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobců: a) **P. Z.**
bytem X
b) **A. Z.**
bytem X
oba zastoupeni advokátkou JUDr. Ilonou Chladovou
sídlem Hostinského 2282/4, 612 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

za účasti
osob zúčastněných
na řízení: I. **EG.D, a. s.**, IČO 28085400
sídlem Lidická 1873/36, 602 00 Brno
II. **CETIN, a. s.**, IČO 04084063
sídlem Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2022, č. j. JMK 44184/2022, sp. zn. S – JMK 128433/2021 OÚPSŘ,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Obecní úřad Mokrý – Horákov, stavební úřad (dále jen „stavební úřad“) vydal rozhodnutí ze dne 19. 7. 2021, č. j. OÚMH/1833/2021, sp. zn. UÚMH/0344/2019/SÚ/LH (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým dodatečně povolil stavbu „Novostavba RD (na místě odstraněného RD X)“ na pozemku parc. č. X, XA v k. ú. X (dále jen „stavba RD“), postupem dle § 129 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Žalovaný následně zamítl odvolání žalobců podané proti prvostupňovému rozhodnutí a toto rozhodnutí potvrdil rozhodnutím ze dne 21. 3. 2022, č. j. JMK 44184/2022, sp. zn. S – JMK 128433/2021 OÚPSŘ (dále jen „napadené rozhodnutí“).
2. Předmětem sporu je otázka, zda žalovaný řádně vypořádal všechny námítky, které žalobci vznesli v průběhu správního řízení.

II. Stanoviska účastníků řízení

3. Žalobci se domáhají zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítají, že dodatečným povolením stavby RD jsou kráceni na svých právech, zejména právu vlastnickém. Porušení práv spočívá v nesprávném a nedostatečném posouzení obsahu a vypořádání námitek žalobců. Ve správním řízení žalobci uváděli následující skutečnosti: 1) nedostatečný odvod srážkových vod vč. nebezpečí změny odvodu povrchových vod a jejich případné akumulace; 2) neprovedený průzkum hloubky základů stavby RD; 3) nedostatečné vyhodnocení změny sklonu střechy stavby RD vůči komínovému tělesu zajišťující odvod spalin z domu č. p. X; 4) nedostatečné vyhodnocení navržené hydroizolace stavby RD ve vztahu k tvrzenému nesprávnému odvodu srážkových vod; 5) nedostatečné prověření příčiny praskliny domu č. p. X; 6) neprověření hloubky základové konstrukce stavby RD a 7) neověření tloušťky ponechané zdi z odstraněného domu č. p. X. Dům č. p. X a dům č. p. X, který byl odstraněn a na jehož místě vzniká stavba RD, tvořily v minulosti jednu stavbu, je proto nutné zkoumat základové poměry stavby RD a domu č. p. X. Podle žalobců žalovaný vypořádal námítky nepřezkoumatelně, tvrzenými skutečnostmi se dostatečně nezabýval, a jeho rozhodnutí je proto nezákonné.
4. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Dodává, že žalobní námítky jsou obsahově prakticky stejné jako námítky uplatněné v odvolání. Žalovaný se s těmito námítkami vypořádal přezkoumatelným a zákonným způsobem. Dále uvádí jednotlivé námítky a odkazuje na části napadeného či prvostupňového rozhodnutí, ve kterých jsou tyto námítky vypořádány, včetně způsobu jejich vypořádání.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), a řízení předcházející jeho

vydání. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Při rozhodování vycházel z obsahu správního spisu, nad jehož rámec nebylo potřeba provádět dokazování.

6. Žalobci především namítají, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož se žalovaný nedostatečně vypořádal s jejich námitkami.
7. Stejně jako reakce soudu na konkrétní žalobní námitky, tak i reakce žalovaného na konkrétní rozkladové námitky, je, co do šíře odůvodnění, spjata s otázkou hledání míry. Povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každé tvrzení. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13, všechna zde citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz), případně, za podmínek tomu přiměřeného kontextu, i s akceptací odpovědi implicitní, což připouští Ústavní soud (srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09) i Nejvyšší správní soud (srov. např. rozsudek ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011-72).
8. Soud se zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že se žalovaný dostatečně vypořádal se všemi námitkami žalobců. Nesouhlas žalobců s odůvodněním a závěry napadeného rozhodnutí nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, atd.). Nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy žalobců o tom, jak podrobně by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35). Na takovou objektivní překážku soud v nyní projednávané věci nenarazil. Hodnocení jednotlivých námitok žalovaným je jasné, srozumitelné a logické, a jak bude uvedeno dále, soud se s ním také ztotožnil.
9. Před hodnocením vypořádání jednotlivých námitok soud považuje za důležité krátce se vyjádřit k rozložení důkazního břemene v řízení o dodatečném povolení stavby. Lze částečně souhlasit s žalobci, že důkazní břemeno nese primárně stavebník, jelikož je na něm, aby prokázal skutečnosti uvedené v § 129 odst. 3 stavebního zákona. Toto pravidlo je nicméně v první řadě modifikováno v případě tzv. občanskoprávních námitok.
10. Podle § 114 odst. 3 stavebního zákona námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitok týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv. Pro řešení těchto námitok je též důležitý § 57 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle něj, jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, již nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud pravomocně rozhodnuto, správní orgán může vyzvat účastníka, popřípadě jinou osobu, aby podala žádost o zahájení řízení před příslušným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci ve lhůtě, kterou správní orgán určí, nebo si o ní může učinit úsudek; správní orgán si však nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá, ani o otázkách osobního stavu.

11. Nejvyšší správní soud se již mnohokrát vyjádřil k povaze tzv. občanskoprávních námitek, se kterými se může stavební úřad potýkat. Jedna skupina těchto námitek nepřesahuje působnost stavebního úřadu (typicky půjde o námitky ohledně zastínění sousedních pozemků či námitky proti hlučnosti či prašnosti způsobené provozem stavby). Druhá skupina jeho působnost již přesahuje (např. námitky ohledně rozsahu vlastnického práva, za určitých podmínek námitka snížení hodnoty nemovitosti v důsledku stavby jako takové), srov. rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2019, čj. 1 As 172/2019-31, bod 26, usnesení zvláštního senátu podle zákona č. 131/2002 Sb. ze dne 4. 11. 2021, čj. Konf 12/2020-9, body 19-20. To však neznamená, že bez zapojení civilního soudu nemůže stavební úřad občanskoprávní námitku tohoto typu nikdy sám posoudit. Naopak, Nejvyšší správní soud již několikrát upozornil, že pokud účastníci řízení nevyužijí možnosti podat žalobu k civilnímu soudu, je na stavebním úřadu, aby si o jakékoli občanskoprávní námitce učinil úsudek sám (srov. již cit. 1 As 172/2019, bod 27, a rozsudek ze dne 18. 10. 2018, čj. 4 As 240/2018-38, bod 24).
12. Pochopitelně platí, že důkazní břemeno ohledně splnění podmínek pro dodatečné povolení stavby tíží právě stavebníka či vlastníka (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 7. 2011, čj. 1 As 67/2011 - 108, bod 15, ze dne 16. 7. 2014, čj. 5 As 161/2012-36, č. 3117/2014 Sb. NSS, věc obec Pasohlávky, nověji např. ze dne 20. 12. 2017, čj. 10 As 89/2017-38, bod 20). Současně ale Nejvyšší správní soud připustil, že občanskoprávní námitky vznesené v průběhu stavebního řízení musí dosahovat určité kvality. Taková námitka musí být odůvodněna či důkazně podložena natolik, aby vyvolala alespoň důvodné pochybnosti o tom, zda jsou splněny podmínky pro dodatečné povolení stavby (srov. cit. 1 As 172/2019, body 37-38). Za rozumný lze označit například požadavek, aby účastník vznášející občanskoprávní námitku důkazně podložil svá tvrzení alespoň do té míry, aby na straně stavebního úřadu vyvolal důvodné pochybnosti o tom, zda stavba způsobuje (příp. bude způsobovat) obtěžování nad míru přiměřenou poměrům či nikoliv (přiměřeně lze odkázat na důkazní standard ve sporných řízeních podle § 141 odst. 4 správního řádu). Podaří-li se vlastníkově sousední nemovitosti objektivně vyvolat popsané pochybnosti na straně stavebního úřadu, přesouvá se důkazní břemeno, tedy povinnost prokázat, že k obtěžování nad míru přiměřenou poměrům nedochází (příp. nebude odcházet) na stavebníka, který usiluje o zpětnou legalizaci své stavby (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 As 207/2014-36).
13. Dle názoru krajského soudu jsou námitky týkající se odvodu srážkových vod a navržené hydroizolace (č. 1 a 4), odvodu spalin (č. 3) a nedostatečného prověření praskliny domu č. p. X (č. 5) námitkami občanskoprávními, a to z toho důvodu, že se jedná o imise ve smyslu § 1013 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, nebo jejich možné důsledky. Ohledně těchto námitek tak žalobce tížilo břemeno tvrzení a zejména i břemeno důkazní. Žalobci však uvedli toliko obecná a ničím nepodložená tvrzení o nedostatečnosti řešení navrženého stavebníkem.
14. Důvodnost ostatních námitek: neproověření hloubky základů stavby RD (č. 2 a 6) a neověření tloušťky ponechané zdi domu č. p. X (č. 7), měl již stavební úřad posoudit s ohledem na § 114 odst. 3 stavebního zákona na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem. Nelze však odhlédnout od toho, že i tyto námitky žalobců jsou uplatněny pouze obecně, žalobci neuvádějí žádné racionální skutečnosti, ze kterých by ani okrajově vyplývalo, že by měl být skutečný stav v rozporu s projektovou dokumentací. Tvrzení, že domy č. p. X a č. p. X tvořily v minulosti jeden dům, který byl rozdělen, nebo že základy byly vybudovány v roce 2017 před pořízením projektové dokumentace nelze označit za dostatečná.

15. Celkově lze k námitkám žalobců uvést, že se jedná o obecná tvrzení, která nebyla podložena žádnými důkazy. Žalobci prezentují povětšinou „holou“ argumentaci, kterou vyjadřují prostý nesouhlas s dostatečností podkladů předložených stavebníkem. Sami nepředkládají racionální důvody, proč jsou podklady nedostatečné. Domáhají se například kontroly dílčích částí stavby bez uvedení důvodů, které by tyto kontroly ospravedlňovaly. Nenamítají žádné skutečnosti, které by svědčily o nedostatečnosti hloubky základů stavby RD nebo nedostatečnosti tloušťky ponechané zdi, pouze se domáhají ničím nepodloženého ověření těchto skutečností. Neodkazují přitom na žádné technické normy, ani konkurující podklady. To je případ i námitek týkajících se odvodu srážkových vod. Zde sice žalobci předkládají určitou racionální argumentaci, která by mohla podporovat nezákonnost závěrů správních orgánů, ovšem staví ji na skutkových tvrzeních, která nedokládají žádnými odbornými podklady. Jejich obavy týkající se odvodu srážkových vod tak zůstávají v rovině nepodloženého konstatování. Žalobci navíc nevedli se správními orgány žádnou polemiku. V prvostupňovém, odvolacím a soudním řízení uplatnili *de facto* stejnou argumentaci, aniž by jakkoliv reagovali na vypořádání námitek ze strany správních orgánů. Míra precizace námitek přitom určuje také míru, s jakou se s námitkami musejí správní orgány vypořádat. V případě obecných námitek plně postačí, pokud správní orgány odpoví také toliko v obecné míře. Soud na napadené rozhodnutí a řádné vypořádání námitek pohlížel optikou právě výše uvedených skutečností.
16. Dále soud přistoupil ke konkrétnímu posouzení, zda žalovaný řádně vypořádal námitky žalobců. Vzhledem k obsahové podobnosti některé námitky žalobců soud spojil.
17. Žalobci předně brojí proti vypořádání jejich námitek týkající se nedostatečného odvodu srážkových vod (č. 1) a s ní související námitky nedostatečné hydroizolace stavby RD (č. 4).
18. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejdříve potvrdil názor stavebního úřadu, který uvedl, že stavebník je povinen odvádět srážkovou vodu až po dostavění stavby, přičemž u rozestavěné stavby projektová dokumentace odvod srážkových vod neřeší. Dále žalovaný zdůraznil, že žalobci žádným způsobem nepodložili svá tvrzení ohledně vlhnutí štitové stěny jejich domu. Poté uvedl, že řešení odvodu srážkové vody se nachází v projektové dokumentaci, konkrétně na str.6–7, bod B.2.1 písm. h) a ve výkresové části výkres C.3b. Žalovaný následně krátce zrekapituloval předmětná opatření pro odvod vody, která ohodnotil jako dostatečná. V případě námitek týkající se hydroizolace žalovaný odkázal na své předchozí rozhodnutí ve věci č. j. JMK 127072/2020 (rozhodnutím zrušil předchozí rozhodnutí o dodatečném povolení stavby), ve kterém již námitku řádně vypořádal, a považuje ji proto za nedůvodnou.
19. S ohledem na značnou obecnost námitek žalobců soud považuje toto vypořádání za dostatečné. Žalobci žádným způsobem nevysvětlili, proč by řešení uvedené v projektové dokumentaci mělo být nedostatečné, proto je dle soudu zcela dostatečné žalovaným provedené zhodnocení.
20. Žalobci dále brojí proti vypořádání jejich námitek neověření hloubky základové konstrukce stavby RD (č. 2 a 6).
21. K této námitce žalovaný opět odkázal na předchozí rozhodnutí č. j. JMK 127072/2020. Odkaz doplnil o citaci rozhodnutí, ze které vyplývá, že spisový materiál a ani nepodložená tvrzení žalobců neobsahují nic, co by v žalovaném vytvořilo jakékoliv pochybnosti o tom, že základy stavby RD byly provedeny v rozporu s projektovou dokumentací.

22. Soud se s úvahami žalovaného plně ztotožňuje. Žalobci ostatně ani sami neuvádí, že je hloubka základové konstrukce nedostatečná, pouze se domáhají toho, aby to bylo zkontrolováno, protože základy byly vybudovány před pořízením projektové dokumentace. Ničím nepodložená obava žalobců však nezakládá objektivní pochybnost o tom, že by měly být základy provedeny v rozporu s projektovou dokumentací, když o tom současně nesvědčí nic ze spisového materiálu.
23. Žalobci dále namítají, že žalovaný se nedostatečně vypořádal s jejich námitkou nedostatečného vyhodnocení změny sklonu střechy stavby RD vůči komínovému tělesu zajišťujícímu odvod spalin (č. 3).
24. Žalovaný vypořádal tuto námitku tím způsobem, že odkázal na projektovou dokumentaci, která se odvodem spalin z domu č. p. X zabývá. Poté detailním způsobem popsal technické řešení navržené dle normy ČSN 73 4201 Komíny a kouřovody – Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv. Z předmětného řešení dle žalovaného bezpochyby vyplývá, že odvod spalin je dostatečný.
25. Vypořádání této námítky soud považuje s ohledem na výše uvedené za zcela dostatečné. Dodává, že ke změně sklonu střechy došlo v důsledku námítky žalobců o nedostatečném odvodu spalin uplatněné v předcházejícím řízení. Projektová dokumentace byla v následném řízení v tomto ohledu výrazně doplněna, proto obsahuje detailní řešení odvodu spalin od komínu domu č. p. X, odkaz žalovaného na toto řešení je tudíž z pohledu soudu dostatečný.
26. Žalobci dále namítají, že žalovaný nezjišťoval příčiny trhliny ve zdi domu č. p. X (č. 5).
27. Žalovaný v napadeném rozhodnutí v kontextu prasklin a trhlin domu č. p. X odkázal na své předchozí rozhodnutí č. j. JMK 127072/2020, ve kterém se této otázce již věnoval. Zopakoval, že otázka škod způsobených stavební činností má občanskoprávní povahu a nespadá do pravomoci stavebních úřadů.
28. Byť se jedná o relativně strohé vypořádání uplatněné námítky, dle krajského soudu stále naplňuje výše uvedené požadavky na odůvodnění správních rozhodnutí. Nutno poznamenat, že žalobci přímo ani netvrdí, že by prasklina byla způsobena stavební činností žalobců, natož aby takové tvrzení jakýmkoliv způsobem dokládali.
29. Žalobci také namítají, že žalovaný opomenul jejich námitku týkající se ověření tloušťky ponechané zdi domu č. p. X ve vztahu k základům domu č. p. X.
30. Žalovaný předně odkázal na vyjádření stavebního úřadu, který uvedl, že ponechaná zeď z jinak zbouraného domu č. p. X tvoří součást konstrukce domu č. p. X. Do této zdi nebylo nijak zasahováno, byla toliko ponechána, předmětná stavba RD na ponechanou zeď nenavazuje. Žalovaný proto uvádí, že mu není vůbec zřejmé, proč by se měl zabývat tloušťkou ponechané zdi, když tato skutečnost žádným způsobem nesouvisí s povolovanou stavbou.
31. Dle názoru soudu je toto vypořádání provedené žalovaným dostatečné. Žalobci v žalobě opět s úvahami žalovaného nijak nepolemizují a ze žaloby není zřejmé, proč by stavební úřad měl tloušťku zdi ověřovat. Požadují-li žalobci prověření pouze proto, „aby nevznikly důvodné pochybnosti“, pak musí soud konstatovat, že teprve konkrétní důvodné pochybnosti by případně mohly být důvodem pro takové prověřování. Žalobci však žádné konkrétní důvodné pochybnosti nenastihují. Ostatně celá žaloba je založena na pochybnostech žalobců, které jsou zcela nekonkrétní a ničím nepodložené.

IV. Shrnutí a náklady řízení

32. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Podle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšní žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
34. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jim náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. září 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu